

کمبریج و سفرنامه‌های عصر صفوی و پژوهشگران هندی

بررسی‌های تازه با روش پژوهش‌های تطبیقی و نگرش‌های انتقادی در مورد سفرنامه سیاحان ایرانی، هندی و اروپایی به ایران و هند در عصر صفوی توسط دانشگاه کمبریج چاپ و منتشر می‌شود. این کتاب اثری است مبتنی بر شرح جزئیات و نگرشی دقیق در بررسی گزارش سفر یا سفرنامه‌هایی که در مسیر ایران و هند و آسیای مرکزی در محدوده زمانی مابین ۱۴۰۰ تا ۱۸۰۰ میلادی انجام و نوشته شده است. این کتاب توسط دو پژوهشگر هندی به نام «مظفر عالم» و «سنجای ساب رهمانیام» تهیه و تألیف شده است. مظفر عالم، متخصص و استاد در رشته زبان و تمدن‌های آسیای جنوبی در دانشگاه شیکاگو است و دیگری، متخصص و استاد تاریخ هند در دانشگاه UCLA است. مؤلفان این کتاب، هر دو پیش از این نیز کتاب‌های دیگری در زمینه سفرنامه‌ها و تجارب مسافران اروپایی و آسیایی به شرق نوشته‌اند. با وجود انتشار کتاب‌های بسیار درباره سفرنامه‌نویسی و سفرنامه‌های تاریخی، ناشر عقیده دارد که این ژانر خاص از ادبیات اساساً مورد غفلت و فراموشی قرار گرفته است و در چنین شرایطی، این کتاب اولین بررسی جامع از این نوع خاص ادبی است که روابط میان مغولان هند، شاهان صفوی ایران و نواحی مستقر در آسیای مرکزی را در دوره‌ای تعیین‌کننده از نظر بروز تغییرات و تماس‌های فرهنگی شرح و توضیح می‌دهد. انتشارات کمبریج در بخش دیگری از توضیحات خود در معرفی این کتاب آورده است:

مطالعات دقیقی که نویسندگان این کتاب از این سفرنامه‌ها داشته‌اند و نتیجه بررسی‌های آنان برای خواننده این امکان را فراهم می‌کند که ارتباط و درک روشنی از فضای روانی و اخلاقی ادبا و دانش‌آموختگان مسلمانان و غیرمسلمانان که پدیدآورندگان اصلی این روایت‌های ارزشمند بوده‌اند، به دست آوریم.

به‌گفته‌ی ناشر، این سفرنامه‌ها در کتاب حاضر به‌گونه‌ای خاص و در چنان چارچوب جامعی ارائه شده‌اند که در نهایت با دیگر گزارش‌ها و سفرنامه‌هایی که توسط مسافران آسیای مرکزی نوشته شده و روایات و سفرنامه‌ی مسافران و جهانگردان اروپایی اوایل عصر جدید قابل مقابله و مقایسه است. کتاب سفر به‌هند و ایران در عصر اکتشافات» چشم انداز غنی و قابل اطمینانی از تاریخ فرهنگی و تاریخ مادی ارائه می‌کند که در مجموع، نه تنها برای درک بهتر طبیعت رویارویی تمدن‌ها در عصر جدید بلکه برای لذت بردن صرف از ورود به‌دنیای تازه و ناآشنا بسیار خواندنی است. کتاب «سفر به‌هند و ایران در عصر اکتشافات» (۱۶۰۰-۱۸۰۰ م) در ۴۰۰ صفحه به‌زبان انگلیسی و از سوی انتشارات دانشگاه کمبریج ۳۱ ژانویه سال جاری ۲۰۰۷ م، در انگلستان به‌بازار نشر جهانی کتاب عرضه می‌شود.

تازه‌های نشر مرکز تحقیقات فارسی

قند پارسی

۱. ویژه بزرگداشت هشتصدمین سال تولد مولانا جلال‌الدین محمد بلخی رومی، شماره ۳۸، پاییز ۱۳۸۶ ه.ش/۲۰۰۷ م.
۲. ویژه‌نامه میرزا عبدالقادر بیدل دهلوی، شماره ۴۰-۳۹، زمستان ۱۳۸۶ - بهار ۱۳۸۷ ه.ش/۲۰۰۷-۰۸ م.
۳. ویژه‌نامه نسخ خطی هند، شماره ۴۲-۴۱، تابستان- پاییز ۱۳۸۷ ه.ش/۲۰۰۹ م.

کتاب‌ها

۱. ترکیبات خاص بیدل در چهار عنصر، به کوشش ماه‌جبین عمر، بهمن ۱۳۸۷ ه.ش / فوریه ۲۰۰۹ م.
۲. سرمه اعتبار، گزیده اشعار رئیس احمد نعمانی، اسفند ۱۳۸۷ ه.ش/۲۰۰۹ م.
۳. رامایانا، سروده گردهر داس، به اهتمام پروفیسور عبدالودود اظهر دهلوی و دکتر سید عبدالحمید ضیایی، ۱۳۸۸ ه.ش/۲۰۰۹ م.
۴. ملخص شاهجهان‌نامه، تألیف میرزا محمد طاهر خان آشنا، تصحیح و حواشی از دکتر جمیل الرحمن، اردیبهشت ۱۳۸۸ ه.ش/آوریل ۲۰۰۹ م.